

De patientia et compunctione. Sermo adhortatorius

Περὶ ὑπομονῆς καὶ κατανύξεως. Λόγος παραιναιτικός

Ὁ πλάσας ἡμᾶς Θεός, ἐπιστάμενος τὴν ἀσθένειαν τῆς διανοίας ἡμῶν καὶ τοῦ ἀντικειμένου τὴν κακοτεχνίαν, τὰς θείας ἡμῖν Γραφὰς ἐδώρησατο ὡς ὄπλοθῆκας καὶ θησαυροὺς ἰαμάτων. Ἔστι δὲ ἐν ταῖς ὄπλοθῆκαις ὄπλα διάφορα· φησὶ γὰρ ὁ Δαυΐδ· καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου· καὶ πάλιν· ἔξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτούς. Καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει· λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα, ὄξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν, συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς 321 παράφρονas. Πορεύσονται εὖστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφελῶν ἐπὶ σκοπῷ ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ τε συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαῖλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς. Καὶ ὁ Ἐλισσαῖ ἐῖπεν· μὴ φοβοῦ, ὅτι πλείους οἱ μεθ' ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς μετ' αὐτῶν. Καὶ προσηύξατο Ἐλισσαῖ καὶ εῖπεν· Κύριε, διάνοιξον δὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδαρίου, καὶ ἰδέτω. Καὶ διήνοιξε Κύριος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶδεν· καὶ ἰδοὺ τὸ ὄρος πλήρες ἵππων, καὶ ἄρμα πυρὸς περικύκλω Ἐλισσαῖ. Ὁ δὲ Ἡσαΐας· καὶ ἔθηκε τὸ στόμα μου ὡσεὶ μάχαιραν ὀξεῖαν καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυσέ με· ἔθηκέ με ὡς βέλος ἐκλεκτὸν καὶ ἐν τῇ φαρέτρᾳ αὐτοῦ ἐσκέπασέ με. Ἐν δὲ τῷ Ἰεζεκιήλ λέγει· καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως· κτήσῃ αὐτὴν σεαυτῷ. Διὸ καὶ ὁ Ἀπόστολος διδάσκει ἡμᾶς, λέγων· ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς ἀντιστῆναι πρὸς τὰς μεθοδεῖas τοῦ Διαβόλου· ἵνα, 322 ὅταν προσβάλη ἡμῖν ὁ Ἐχθρὸς, καθοπλίσωμεν ἑαυτοὺς κατ' αὐτοῦ ἐκ τῶν εἰρημένων ὄπλοθηκῶν. Τὰ δὲ ὄπλα ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ· καθ' ὅτι οὐδὲ ἡ πάλῃ ἡμῶν ἐστὶ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας. Ἐν δὲ τοῖς θησαυροῖς ἐστὶ πάμπολλα καὶ διάφορα βοηθήματα, <ὡς> ὁ περὶ τῆς μετανοίας καὶ σωτηρίας λόγος, ὅπως, ἐάν τις παρατασσόμενος κατὰ τοῦ Διαβόλου τρωθῆ, σπουδαίως ἀναδράμῃ ἐπὶ τὸν θησαυρὸν τῶν ἰαμάτων, καὶ ἐπιθεῖς τῷ πλήγματι φάρμακον μετανοίας καὶ ὑγίης γενόμενος, πάλιν μαχήσεται ὑπὲρ τοῦ ἰδίου Δεσπότη. Ἐπεὶ οὖν καὶ ἡ ὀλιγωρία βέλος τοῦ Ἐχθροῦ τυγχάνει, ἐν ᾧ πολλοὺς τρώσας κατέβαλε, λάβωμεν ἡμεῖς τρόπαιον κατὰ τῆς ὀλιγωρίας τὴν ὑπομονήν, πυκνότερον ἐπιλέγοντες ἑαυτοῖς τὸ γεγραμμένον· ἀνδρίζου καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον· ὅπως ὑπὸ τοῦ λόγου στηριζομένη ἡ ψυχὴ εὐκόλως δυνηθῆ φέρειν τὰς ἐπιρριπτούσας αὐτῇ συνοχὰς ὑπὸ τοῦ ἀλλοτρίου, καὶ ὡς ἐπὶ βακτηρίαν ἐπαναπαυομένη ἢ ὡς ὑπὸ ὀχήματος ἀναβασταζομένη 323 κουφισθῆ τοῦ καμάτου. Πυκνότερον οὖν τῆς λέξεως ταύτης μνημονεύσωμεν καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καταλέγοντες· ἀνδρίζου καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σου, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον. Πάνυ γὰρ ἡμῖν συμβάλλεται ὁ λόγος, εἴτε νηστεύομεν, εἴτε ἀγρυπνῶμεν, εἴτε προσευχόμεθα, εἴτε ἐργαζόμεθα, εἴτε τι ποιοῦμεν· διεγείρει γὰρ τὴν προθυμίαν πρὸς τελείωσιν τῆς ἐναρχομένης ἀρετῆς. Ἀγωνίζου τοίνυν ὡς καιρὸν ἔχων, ἵνα καὶ ἐν ἰδίῳ καιρῷ θερίσης μὴ ἐκλύομενος. Μὴ ἀγάπα τὸ μῖσος. Βδελύσσου τὸν φθόνον καὶ τὴν ἔριν καὶ τὴν κενοδοξίαν. Μίσει κακοήθειαν καὶ τὴν καταλαλίαν. Ἔτι γὰρ μικρὸν καὶ ὁ φθόνος καὶ ἡ πρὸς τὸν πλησίον ἔχθρα παρέρχεται· μετ' ὀλίγον γὰρ διαχωριζόμεθα ἀπ'

ἀλλήλων. Καὶ ἵνα τί φθόνος βασιλεύει ἐν ἡμῖν, ἀδελφοί; Τί ὑψοῖς σεαυτόν, ὦ ἄνθρωπε, μετ' ὀλίγον γῆ καὶ σποδὸς γινόμενος; Ἀγάπα τὴν κατάνυξιν, πόθει τὴν καρτερίαν. Ἀγάπα τὴν ἐγκράτειαν, ἵνα σε ῥύσῃται πολλῶν πειρασμῶν καὶ φροντίδων ματαίων. Δάκρυσον προσευχόμενος, ἵνα εὖρης ἀνάπαυσιν ὅπου μέλλης ἀπελθεῖν. Ἐπιμελοῦ τοῦ ἔργου σου ὡς σοφὸς καὶ συνετός· ἡ γὰρ ἀναισχυν 324 τία καὶ ὁ γέλως οὐδὲν σε ὠφελήσει ἐν ἡμέρᾳ θανάτου, ἀλλ' οὐδὲ τὰ εὐτράπελα· ταῦτα γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀφρόνων ἐνδεδελεχίζεται. Ἄλλ' οὐδὲ ἡ ψευδῆς ὑπόκρισις, ἐὰν μὴ ἐκ καρδίας φοβηθῆς τὸν Κύριον. Ἀγάπα ταπεινώσιν ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ, καὶ εὐρήσεις χάριν παρὰ τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ, ὧδε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐὰν δὲ ὑψοῖς σεαυτόν, ὡς φύλλον ὑπὸ ἀνέμου ἐπὶ δένδρον σαλευθήσῃ εὐχερῶς· τὰ γὰρ ἡδέα τοῦ βίου ὡς σκιά παρατρέχει. Μὴ ἴσθι πικρίας οἶκος, ἵνα μὴ σε λυμανῇ ὁ ἰὸς αὐτῆς, πλὴν καὶ μεταδίδωσ τῷ πλησίον τοῦ ἰοῦ τῆς πικρίας. Μὴ αἰσχυρθῆς φυλάξαι εὐλάβειαν ἐν ταπεινῇ καρδίᾳ· οἱ γὰρ διαστρέφοντές σε οὐ μὴ σε ὠφελήσουσιν ἐν ἡμέρᾳ ἀνάγκης. Τὸν Θεὸν φοβοῦ ἐν ὅλῃ ἰσχυί σου, καὶ αὐτός σε σοφίσει τὸ πῶς σε δεῖ σωθῆναι. Ἔχε δὲ ταπεινώσιν καὶ πραότητα, καὶ ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ ἡ χάρις τοῦ φόβου Κυρίου. Οὐδὲν ἔχει ὁ μολυσμὸς τῆς σαρκός, εἰ μὴ τὴν κατάγνωσιν καὶ τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὁ δὲ ἁγιασμὸς καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἔπαινον καὶ καύχημα, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι στέφανον ἀμάραντον. Τὸ σῶμά σου, ἀδελφέ, ναὸς ἐστὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τοῦ ἐν σοὶ οἰκοῦντος. Ἐπιμελοῦ οὖν τοῦ ναοῦ, ἵνα μὴ λυπήσῃς τὸν 325 ἐνοικοῦντα ἐν αὐτῷ. Ἄλλ' ἴσως ἐρεῖ τις· καγὼ ἐβουλόμην φυλάξαι ἑμαυτὸν τοῦ μολυσμοῦ, καὶ τί ποιήσω, ὅτι οὐ περιγίνομαι; Ὁμοίον ἐστὶ τοῦτο τῷ βουλομένῳ τῶν πολεμίων ἐπικρατεῖν ἄτερ μάχης καὶ πόνου· ὅπουγε καὶ ἡμεῖς καθ' ἑαυτῶν ἐπιδιδόαμεν βέλη τοῖς καθ' ἡμᾶς πολεμοῦσιν. Ὅταν γὰρ νωθρῶς καὶ ἀφυλάκτως διακείμεθα πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῶν θυρίδων τῆς ψυχῆς, οὐχὶ ἐπίβουλοι ἐσμεν τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, δίοδον παρέχοντες τοῖς ὑπεναντίοις; Ὅταν γὰρ τοῖς ἑαυτῶν ὀφθαλμοῖς ἀδεῶς κεκρήμεθα, κατανοοῦντες ἂ μὴ δεῖ, ὅπου οὐδὲ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα προσήκει ἀδεῶς κατανοεῖν τὸν ἐν ἀρετῇ ἐξεταζόμενον; Διὰ τοῦτο ἑαυτοῖς προξενοῦμεν τὰς βλάβας. Ὅταν πάλιν τὴν ἑαυτῶν ἀκοὴν κλίναντες πρὸς μοχθηρὰς ἀκοὰς καὶ ἄσματα πορνικά, οὐχὶ ἑαυτοῖς προξενοῦμεν τὰς ζημίας; Ὁμοίως καὶ τὸ στόμα ἑαυτῶν μολύνοντες ἐν καταλαλιαῖς καὶ αἰσχρολογίαις, οὐ χαλινοῦντες τὴν ἑαυτῶν γλῶσσαν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης· τὴν ὄσφρησιν μύροις καὶ ἀρώμασι καταπλήττοντες, τὰς χεῖρας ἀτάκτως ἐπιβάλλοντες πρὸς τὰ μὴ 326 καθήκοντα, τοὺς πόδας ἐπιρρίπτοντες εἰς ὄδον οὐκ εὐθεῖαν. Καὶ ταῦτα οὕτω διαπράττοντες, πῶς δυνησόμεθα δραχμὴν σωφροσύνης ἀνῦσαι τῷ Κυρίῳ, ἀλλ' οὐδὲ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ὀμαλίσαντες δι' ἐγκρατείας καὶ γενναίων πόνων; Πῶς δὲ δυνατὸν κωλύειν τὸν καπνὸν τοῦ μὴ εἰσβάλλειν ἔνδον, τῶν θυρίδων ἀνεωγμένων οὐσῶν, τοῦ ἐξ ἐναντίας ἀδιαλείπτως πῦρ ὑποκαίοντος; Ἐὰν παραιτῇ τὸν καπνόν, ἀσφαλίζου τὰς θυρίδας, ἵνα μὴ μελανωθῇ σου ὁ οἶκος διὰ τῶν αἰσθήσεων. Ἐν χειμερινῇ ὥρᾳ ἀσφαλίζου τὰς θυρίδας, ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ ψύχους παραβλαβῆ σου τὸ σῶμα· περὶ δὲ τὴν τῆς ψυχῆς ὠφέλειαν, πῶς νωθρῶς διακείμεθα; Λόγον δεῖ ἡμᾶς δοῦναι τῷ ἐτάζοντι καρδίας, πῶς διεφυλάξαμεν ὃν ἐνεπιστεύθημεν ναόν. Τοῦ ἐκ πηλοῦ καὶ λίθων καὶ ξύλων δημιουργηθέντος οἴκου, ἔνθα τὸ σῶμα θάλπεται, ἐπιμελοῦμεθα σπουδαίως, τοῦ δὲ κρείττονος καταμελοῦμεν. Μεγάλῃ οὖν αἰσχύνη ἔσται τότε καὶ κρίσις ἀπότομος τῷ καταφθειραντι τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, ἐὰν μὴ διὰ μετανοίας ἔτυχεν ἀφέσεως καὶ διὰ ἰδίων δακρύων τοὺς σπίλους ἀπέπλυνε. Μισήσωμεν κενοδοξίαν καὶ ὀκνηρίαν καὶ τὴν ὀξυχολίαν, τὰ ἄκαρπα εἶδη. 327 Κατανοεῖν δεῖ τὰς πολιτείας τῶν Ἁγίων καὶ μιμεῖσθαι αὐτῶν τὸν βίον. Νήψωμεν, μήποτε αἱ σπουδαῖαι γυναῖκες κατακρινούσιν ἡμᾶς. Κατάμαθε τὸ σπουδαῖον καὶ

ταπεινὸν τῆς Ῥεβέκκας, καὶ θαυμάσεις ἐπὶ τῇ ἀρετῇ τῆς μακαρίας, πῶς ὑπεδέξατο τὸν ξένον. Γέγραπται γάρ· καταβάσα δὲ Ῥεβέκκα ἐπὶ τὴν πηγὴν ἔπλησε τὴν ὑδρίαν καὶ ἀνέβη. Ἐπέδραμε δὲ ὁ παῖς εἰς συνάντησιν αὐτῆς καὶ εἶπε· πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σου. Ἡ δὲ εἶπε· πίε, κύριε. Καὶ ἔσπευσε καὶ κατήνεγκε τὴν ὑδρίαν ἐπὶ τὸν βραχίονα ἑαυτῆς καὶ ἐπότισεν αὐτόν, ἕως οὗ ἐπαύσατο πίνων. Καὶ εἶπε· καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι. Καὶ πρὸ πολλῶν γενεῶν τὴν εὐαγγελικὴν φωνὴν ἐπλήρου· ἔφη γὰρ ὁ Κύριος· ἐάν τις σε ἀγγαρεύσῃ μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο. Οὕτω καὶ αὕτη ἡ μακαρία τὴν χάριν ἐδιπλασίασεν, εἰποῦσα· πίε, κύριε· καὶ ταῖς καμήλοις σου ὑδρεύσομαι, ἕως ἂν πᾶσαι πίωσι. Καὶ εἰρηκυῖα, οὐκ ἔστη ἕως τούτου, ἀλλὰ καὶ ἔργω ἀπεπλήρου τὸν λόγον, κατὰ τὸ γεγραμμένον· οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Πᾶσαν γάρ, φησὶν, ἐξεκένωσε τὴν ὑδρίαν εἰς τὸ ποτιστήριον καὶ ἔδραμεν ἐπὶ τὸ φρέαρ ἀντλήσαι καὶ ὑδρεύσατο πάσαις ταῖς κα 328 μήλοις. Καὶ ὄρα ἀρετὴν ψυχῆς· οὐδὲν ὀκνηρόν, οὐδὲν ὑπερήφανον, οὐδὲν ἀλαζονικόν· τὸν ξένον, κύριον ἐκάλει· τῷ ὀδοιπόρῳ ὡς γνησίᾳ θεραπαινὶς ὑπὸργει. Οὕτω καὶ ὁ Ἰακώβ πεποίηκεν, ἀποκυλίσας τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ φρέατος καὶ ποτίσας τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Ἄλλ' ἴσως παρελθὼν τις λέξει· διὰ τὴν συγγένειαν τοῦτο πεποίηκεν. Ἐλεγχθήσεται δὲ ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῶν πράξεων Μωυσέως· λέγει γὰρ ἡ ἀγία Γραφή· ἀνεχώρησε δὲ Μωυσῆς ἀπὸ προσώπου Φαραῶ, καὶ ἐλθὼν εἰς γῆν Μαδιάμ, ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ φρέατος. Τῷ δὲ ἱερεῖ Μαδιάμ ἦσαν ἑπτὰ θυγατέρες ποιμαίνουσαι τὰ πρόβατα Ἰοθὼρ τοῦ πατρὸς αὐτῶν· παραγενόμενοι δὲ οἱ ποιμένες ἐξέβαλλον αὐτάς· ἀναστὰς δὲ Μωυσῆς ἐρρύσατο αὐτάς καὶ ἐπότισε τὰ πρόβατα αὐτῶν. Μεγάλη ἡ χάρις ἡ λάμπουσα ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ὁσίων σου, Κύριε· τὴν γὰρ μητέρα τῶν ἀρετῶν ἐνεδύσαντο, τὴν ἀνυπόκριτον ἀγάπην. Μετὰ πόνου οὖν καὶ σπουδῆς ἀγάπα ἀκροᾶσθαι τῶν θείων Γραφῶν τὰ διδάγματα. Τῆς τροφῆς τοῦ σώματος ἐπιμελούμεθα καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἐν ἀρτύμασι ταύτην παραρτύοντες· τῆς δὲ τροφῆς τῆς ψυχῆς ἀμελοῦμεν. Καταφρονεῖν δεῖ μᾶλλον, φιλό 329 χριστοὶ ἀδελφοί, τῆς βρώσεως τῆς σαρκός, ἵνα διατραφῇ ἡ ψυχὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Ἔσθιε καθ' ἐκάστην ἄρτον, ὃν δίδωσιν ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ πίνε ὕδωρ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ πέτρας πνευματικῆς, ἵνα ἀνδρυνθῇ σου ὁ νοῦς πρὸς τὸν τῆς γνώσεως φωτισμόν. Ἡ γὰρ ἀπόλαυσις τῶν αἰσθητῶν βρωμάτων, ἕως οὗ διαβῇ ὁ ψωμὸς τὸν φάρυγγα, καὶ εὐθέως πέπαυται αὐτῶν τὸ ἠδύ. Τί δὲ ἐπαίρη, ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ; Ὅταν γὰρ τις περιβληθῇ ἐσθῆτα πολυτελεῖ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καταλαβούσης τῆς νυκτὸς ταύτην ἀποδύεται, καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθεὶς, πρὸς τὸν ὕπνον τρέπεται· καὶ πολλάκις ἔρπουσιν ἐπ' αὐτὸν θηρία καὶ ἐρπετά, καὶ ἀνάκειται ῥέγχων ὡς νεκρὸς ἀναίσθητος. Πρωΐας δὲ γενομένης, ἀνίσταται συντόμως, καὶ ἀμφιεσάμενος τὰ λαμπρὰ ἱμάτια, οἶεται ἐπαίρεσθαι ἐν τῇ ματαιότητι ὁ πρὸ ὀλίγου ἐν σκότει κατακείμενος καὶ μετ' ὀλίγον εἰς τάφον καταλύων. Ἐὰν βούλη καυχᾶσθαι, ἐν Κυρίῳ ἔστω σου τὸ καύχημα. Εἰ δὲ καὶ πλοῦτον ἔχεις, θησαύρισον σεαυτῷ θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς δι' εὐποιίας. Ἐὰν γὰρ ἀναβάλλῃ ἕως οὗ ἔλθῃ θάνατος, τῶν Ἀγγέλων ἐπειγόντων πολλάκις, καὶ οἷς οὐ βούλει καταλείψεις τὸν πλοῦτον. 330 Μὴ φοβηθῆς ἀρχὴν βαλεῖν ἀγαθῆς πολιτείας· ἐὰν γὰρ γεύσῃ μόνον τῆς γλυκύτητος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, φωτίζεται σου ὁ νοῦς πρὸς τὴν τῶν ἀκαθάρτων μελέτην. Διὸ λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Μακάριος ὁ εὐρεθεὶς ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου θυσία ἀγία εὐάρεστος τῷ Κυρίῳ, μετὰ χαρᾶς πολλῆς χωριζόμενος τοῦ σώματος καὶ τοῦ βίου τοῦ ματαίου· ὃν θεασάμενοι ἐν οὐρανοῖς αἱ στρατιαὶ τῶν Ἀγγέλων, ἐπαινέσουσιν ὡς σύνδουλον δόκιμον ἐν Κυρίῳ. Πάλιν τολμῶ ἐν στόματι ἀκαθάρτῳ ἱκετεύειν σε τὸν ἅγιον καὶ ἄχραντον καὶ καθάρων· καὶ ἐκ καρδίας πονηρᾶς καὶ μοιχευούσης καθ' ἐκάστην στεναγμοὺς ἀναπέμπω πρὸς σὲ τὸν ἅγιον καὶ λυτρωτὴν. Καθέλκομαι γὰρ καθ' ἐκάστην ὑπὸ τοῦ Ἐχθροῦ εἰς μελέτην

τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν, καὶ αἰσχύνομαι ἀναβλέψαι εἰς τὸν οὐρανόν· αἰσχύνῃ γὰρ καὶ ὄνειδος ἐγενήθη μοι ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου. Ἴκετεύω δὲ τὴν σὴν ἀγαθότητα, συμπάθησον ὡς εὐσπλαγχνος. Ἐκδίωξον ἐκ τῆς ἐμῆς διανοίας τὸν δόλιον φθορέα καὶ ἀθώωσόν με πρὸ θανάτου τῆς μερίδος τῶν ἀσεβῶν. Μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν ἑλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησιν τοῦ δούλου σου. Μὴ καταδικασθεῖν 331 μετὰ τῶν ὑπερηφάνων· μὴ ἀπορριφείν ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου· μὴ γενηθεῖν μερὶς τῆς ἀπωλείας· μὴ καταποντισθεῖν εἰς βάθη ἀβύσσου· μὴ κατακλεισθεῖν ἐν τοῖς ταμιεῖοις τοῦ ἄδου· μὴ ὑποστρώσωσιν ὑποκάτω μου σῆψιν, καὶ τὸ κατάλυμά μου μὴ ἔστω σκώληξ· μὴ συγκλεισθεῖν ἐν σκότει αἰωνίῳ ὑπὸ θεμελίων ὀρέων, δεδεμένος δεσμοῖς αἰδίοις· μὴ παραδοθεῖν ἀγγέλῳ ἀνηλεεῖ· μὴ κατακαυθεῖν ἐν τῷ πυρὶ τῷ ἀσβέστῳ. Μνήσθητί μου, Κύριε, καὶ σῶσόν με, Ἄγιε, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὺ εἶπας, Κύριε, αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν. Ἔλεος αἰτοῦμαι καὶ οἰκτιμούς· παρέχεις γὰρ πλουσίως πᾶσι καὶ οὐκ ὀνειδίζεις, Δέσποτα Κύριε Παντοκράτορ· ἀγαθὸς γὰρ ὑπάρχεις καὶ φιλόανθρωπος. Δὸς χάριν ἡμῖν εὐρεῖν ἐνώπιον τῆς δόξης σου, Κύριε. Δοξασθήτω δὴ καὶ ἐν ἡμῖν τὸ ὄνομά σου, Κύριε. Δεξάσθωσαν ἡμᾶς, Κύριε, οἱ δίκαιοι μετ' εὐφροσύνης εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς, ῥυσθέντας ἐκ χειρὸς τῶν ὑπερηφάνων. Τίς ἀκούων τὸ φρικτῶδες ῥῆμα παρασιωπήσει τοῦ βοᾶν πρὸς σὲ καθ' ἑκάστην ὥραν; Φησὶ γὰρ ἡ ἁγία Γραφή· εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φα332 νεῖται; Ἡμεῖς δὲ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου πεποιοῦτες, ἐπιμένομεν δεόμενοι τοῦ ῥυσθῆναι τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου καὶ τοῦ φόβου τοῦ μέλλοντος. Πάλαι μὲν γὰρ ὁ Ἄγγελός σου, Κύριε, δραξάμενος τῆς κόμης τοῦ προφήτου Ἀββακούμ, ἐν στιγμῇ ὥρας ἔθετο ἐν Βαβυλῶνι, ἐπάνω τοῦ λάκκου τῶν λεόντων· καὶ πάλιν παραχρῆμα ἀποκατέστησεν ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ· ἡμᾶς δέ, Κύριε, ἡ χάρις σου ἀναλάβοι καὶ ἀφόβως διαβιβάσοι ἐκεῖνο τὸ χάος τὸ μέγα καὶ φοβερόν, ὃ ἐστήρικται ἀναμέσον δικαίων καὶ ἀδίκων, ὅπως ῥυσθέντες εἴπωμεν· δόξα τῷ Πατρί, τῷ ἡμᾶς ῥυσαμένῳ ἐκ τοῦ σκότους τοῦ ἄδου καὶ θεμένῳ ἐν παραδείσῳ τρυφῆς· δόξα τῷ Υἱῷ, τῷ ἡμᾶς ῥυσαμένῳ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου καὶ αἰωνίου σκώληκος, καὶ ἀξιώσαντι ἡμᾶς κληρονόμους γενέσθαι τῆς ἄνω Ἱερουσαλήμ· δόξα τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ ἡμᾶς ῥυσαμένῳ ἐκ φθορᾶς ἁμαρτιῶν καὶ αἰωνίου αἰσχύνης, καὶ στεφανώσαντι ἡμᾶς ἐν ἀγαλλιάσει ἐν φωτὶ ἀληθινῷ καὶ ὑπερβαλλούσῃ δόξῃ, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.